

RETTENS DOM (Femte Afdeling)

25. februar 2003 *

I sag T-183/00,

Strabag Benelux NV, Stabroek (Belgien), ved advokats A. Delvaux og V. Bertrand,
og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved F. van Craeynest og M. Arpio Santacruz,
som befuldmægtigede, bistået af advokat J. Stuyck,

sagsøgt,

angående dels en påstand om annullation af Rådets beslutning af 12. april 2000 om at tildele selskabet Entreprises Louis De Waele den kontrakt vedrørende udførelse af indretningsarbejder og generel vedligeholdelse af Rådets bygninger, som var genstand for udbud nr. 107865, offentliggjort den 30. juli 1999 (EFT S 146), dels en påstand om erstatning for det tab, sagsøgeren angiveligt har lidt som følge af Rådets adfærd,

* Processprog: fransk.

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.D. Cooke, og dommerne R. García-Valdecasas og P. Lindh,

justitssekretær: fuldmægtig D. Christensen,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 7. februar 2002,

afsagt følgende

Dom

Relevante retsregler

- 1 Rådets tildeling af offentlige bygge- og anlægskontrakter er reguleret ved de bestemmelser, der er indeholdt i afsnit IV, del I (artikel 56-64a), i finansforordningen af 21. december 1977 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 356, s. 1), der forud for nærværende sags anlæg senest var blevet ændret ved Rådets forordning (EF, EKSF, Euratom) nr. 2673/1999 af 13. december 1999 (EFT L 326, s. 1).

- 2 Ifølge finansforordningens artikel 56 »skal hver enkelt institution overholde samme forpligtelser, som påhviler medlemsstaternes myndigheder« i medfør af direktiverne om offentlige udbud, hvis beløb overstiger de grænser, der er fastsat i disse direktiver.

- 3 I den foreliggende sag findes de relevante bestemmelser i Rådets direktiv 93/37/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter (EFT L 199, s. 54), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/52/EF af 13. oktober 1997 (EFT L 328, s. 1).

- 4 Artikel 8 i direktiv 93/37, som ændret ved direktiv 97/52, bestemmer:

»1. Senest 15 dage efter datoen for modtagelsen af en skriftlig anmodning herom skal den ordregivende myndighed over for alle forbigåede ansøgere eller bydende begrunde, hvorfor deres ansøgning eller bud er forkastet, og til bydende, der har afgivet et antageligt bud, give oplysning om det antagne buds egenskaber og relative fordele samt navnet på den bydende, hvis bud er antaget.

De ordregivende myndigheder kan dog beslutte, at bestemte oplysninger om kontrakttildelingen, som omhandlet i første afsnit, ikke skal offentliggøres, såfremt offentliggørelse af oplysningerne ville være til hinder for retshåndhævelsen eller på anden måde stride mod offentlige interesser, eller såfremt dette ville være til skade for bestemte offentlige eller private virksomheders legitime forretningsmæssige interesser eller til skade for en loyal konkurrence mellem entreprenører.

2. [...]

3. For hver indgået kontrakt udarbejder de ordregivende myndigheder en rapport, der mindst skal omfatte følgende oplysninger:

- den ordregivende myndigheds navn og adresse samt kontraktens genstand og værdi

- navnene på de valgte ansøgere eller bydende og begrundelsen for valget af dem

- navnene på de forbigåede ansøgere eller bydende og begrundelsen for tilsidesættelsen af dem

- navnet på den valgte entreprenør og begrundelsen for valget af hans bud [...]«

5 Artikel 18 i direktiv 93/37, som ændret, bestemmer:

»Ordrer tildeles på grundlag af kriterierne i [dette direktivs artikel 30-32] [...]«.

6 Artikel 30 i direktiv 93/37 bestemmer:

»1. De kriterier, som den ordregivende myndighed skal benytte ved tildeling af kontrakter, er:

- a) enten udelukkende den laveste pris

- b) eller, når tildelingen sker på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige bud, forskellige kriterier, som varierer efter den pågældende kontrakt, f.eks. pris, byggetid, driftsomkostninger, rentabilitet, teknisk værdi.

2. I det i stk. 1, litra b), nævnte tilfælde skal den ordregivende myndighed enten i udbudsbetingelserne eller i udbudsbekendtgørelsen anførte alle de kriterier, den påtænker at benytte, så vidt muligt ordnet efter den betydning, de tillægges, med de vigtigste først.

[...]«

Sagens baggrund

7 Ved udbudsbekendtgørelse nr. 107865 af 30. juli 1999 (EFT S 146) indledte Rådets Generalsekretariat en begrænset udbudsprocedure vedrørende indret-

ningsarbejder og generel vedligeholdelse af Rådets bygninger i Bruxelles; denne udbudsbekendtgørelse erstattede en udbudsbekendtgørelse af 4. juni 1999 (EFT S 107). Proceduren skulle føre til indgåelse af en rammekontrakt for en periode på fem år med mulighed for forlængelse for perioder på tolv måneder. I udbudsbekendtgørelsen var det ligeledes præciseret, at »[i] 1998 var udgifterne til indretning og generel vedligeholdelse i størrelsesordenen 5 000 000 EUR«.

8 Det var i udbudsbetingelserne i punkt IV.5 under overskriften »Udvælgelseskriterier« fastsat:

»a) [Rådets Generalsekretariat] vælger det bud blandt de afgivne bud, der er det mest interessante, hvorved der tages hensyn til de af virksomheden afgivne oplysninger. Navnlig anses følgende kriterier for afgørende:

— buddets konditionsmæssighed

— buddets størrelse

— den erfaring og de evner, som den faste gruppe, der skal udføre opgaver som de i udbudsbetingelserne beskrevne, besidder

— virksomhedens erfaring og tekniske evner

— det afgivne forslag for så vidt angår sikkerhedskoordinatoren

- kvaliteten af foreslåede eventuelle underentreprenører og leverandører

- den tekniske kvalitet af det udstyr, der foreslås anvendt

- de foranstaltninger, der foreslås med henblik på overholdelse af de pålagte frister for gennemførelse.

[...]«

- 9 Tre virksomheder afgav et konditionsmæssigt bud, nemlig Renco SpA (herefter »Renco«), selskabet Entreprises Louis De Waele (herefter »De Waele«) og sagsøgeren.

- 10 Sagsøgerens bud, som er afgivet den 11. januar 2000, lød på 4 468 110,74 EUR pr. år.

- 11 Ved beslutning af 12. april 2000 (herefter »den anfægtede beslutning«), der blev truffet på grundlag af en udtalelse af 5. april 2000 fra Det Rådgivende Udvalg for Indkøb og Kontrakter (herefter »Det Rådgivende Udvalg«) og en rapport af samme dato, som var blevet tilsendt Det Rådgivende Udvalg (herefter »rapporten til Det Rådgivende Udvalg«), tildelte Rådet kontrakten til De Waele, hvis bud lød på 4 088 938,10 EUR pr. år. Denne beslutning er den 29. april 2000 blevet offentliggjort som meddelelse nr. 054869 (EFT S 84).

- 12 Ved skrivelser af 14. april 2000 meddelte Rådet sagsøgeren og Renco, at deres bud var blevet forkastet.

- 13 Ved skrivelse af 26. april 2000 anmodede sagsøgeren Rådet om at tilstille selskabet en kopi af beslutningen om tildeling af kontrakten samt begrundelsen herfor.

- 14 Ved skrivelse af 11. maj 2000 besvarede Rådet denne anmodning som følger:

»I overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets direktiv 93/37/EØF af 14. juni 1993 om samordning af fremgangsmåderne med hensyn til indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter var tildelingskriterierne anført i udbudsbetingelserne (s. 16 i dok. IMM 99/2046).

De tre tilbud, Rådet havde modtaget den 11. januar 2000, blev følgelig vurderet og sammenholdt i henhold til disse otte kriterier. Resultatet heraf blev, at kontrakten blev tildelt De Waele, som havde afgivet det økonomisk mest fordelagtige bud.

Til Deres orientering skal jeg tilføje, at Deres bud også var godt placeret i henhold til de kvalitative bedømmelseskriterier, men at det ikke kunne antages på grund af prisen.«

15 Ved skrivelse af 19. juni 2000 anmodede sagsøgeren Rådet om at tilstille selskabet en kopi af »de fuldstændige sagsakter, som har ført til, at [dets bud] blev forkastet, samt til, at kontrakten blev tildelt [...] De Waele«.

16 Ved skrivelse af 4. juli 2000 besvarede Rådet denne skrivelse som følger:

»[...]

Den vurdering, som Generalsekretariatets tjenestegrene har foretaget, har ført til følgende vurdering af Deres bud i forhold til de to konkurrerende bud efter hvert enkelt af de otte kriterier, som udgjorde grundlaget for udvælgelsen:

— buddets konditionsmæssighed i administrativ henseende: De tre budgivere stod lige

— buddets størrelse: på andenpladsen

— det faste personales erfaring og evner: på førstepladsen

- virksomhedens tekniske erfaring og evner: på en delt førsteplads

- forslag til sikkerhedskoordinator: på førstepladsen

- kvaliteten af underentreprenører og leverandører: på førstepladsen

- teknisk kvalitet af foreslået udstyr og materialer: De tre budgivere stod lige

- foreslåede foranstaltninger til sikring af overholdelse af fristerne: De tre budgivere stod lige.

Rådets Generalsekretariat konkluderede sammenfattende, at:

'[Sagsøgerens] bud er for næsten alle kriteriers vedkommende placeret på førstepladsen: Det er imidlertid ikke blevet antaget på grund af den for høje pris' (ca. 10% højere end buddet fra De Waele).

Under hensyn til artikel 8 i direktiv [93/37], som ændret ved direktiv 97/52/EF, har jeg ikke mulighed for at imødekomme Deres ansøgning om tilstillelse af de fuldstændige sagsakter [...]«

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 17 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 13. juli 2000 har sagsøgeren anlagt nærværende sag.

- 18 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Femte Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Som led i de foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, som er fastsat i procesreglementets artikel 64, har Retten anmodet Rådet om at fremsende visse oplysninger, hvilket Rådet har gjort inden for den indrømmede frist.

- 19 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Rettens spørgsmål i retsmødet den 7. februar 2002. Under retsmødet frafaldt sagsøgeren tre af sine anbringender, nemlig:
  - at Rådet ved at tildele kontrakten til et selskab, hvis bud ikke var i overensstemmelse med udbudsbetingelserne, har tilsidesat disse betingelser samt princippet om ligestilling af de bydende

- at Rådet ved at stille De Waele og sagsøgeren lige for så vidt angår det første, det fjerde og det ottende kriterium i udbudsbetingelserne har begået tre åbenbare skønsej

- at Rådet ved at acceptere et unormalt lavt bud fra De Waele har tilsidesat artikel 30, stk. 4, i direktiv 93/37.

Retten har i retsmødeprotokollen taget til efterretning, at sagsøgeren har frafaldet disse anbringender.

20 Sagsøgeren har fremsat følgende påstande:

- Annullationspåstanden og erstatningspåstanden fremmes til realitetsbehandling og tages til følge.

- Den anfægtede beslutning annulleres.

- Rådet tilpligtes at betale sagsøgeren 153 421 286 BEF eller 3 803 214 EUR, med forbehold for senere forhøjelse, samt med tillæg af renter med 6% fra den 12. april 2000.

- Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

21 Rådet har fremsat følgende påstande:

— Annullationspåstanden afvises, subsidiært frifindes Rådet for denne påstand.

— Rådet frifindes for erstatningspåstanden.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Annullationspåstanden

Formaliteten

Parternes argumenter

22 Rådet har gjort gældende, at annullationspåstanden skal afvises, idet sagsøgeren ikke er adressat for den anfægtede beslutning, og selskabet ikke er umiddelbart og individuelt berørt af denne.

- 23 Rådet har anført, at det har truffet dels den anfægtede beslutning — hvis adressat var De Waele — dels to beslutninger af 14. april 2000, hvis adressater var sagsøgeren og Renco, hvorved disse modtog underretning om, at deres bud var blevet forkastet. Rådet har med henvisning til Rettens dom af 8. maj 1996 i sagen Adia interim mod Kommissionen (sag T-19/95, Sml. II, s. 321) gjort gældende, at sagsøgeren skulle have anfægtet beslutningen af 14. april 2000, for hvilken selskabet var adressat, eller i hvert fald denne beslutning og den anfægtede beslutning.
- 24 Sagsøgeren har gjort gældende, at selskabet er umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede beslutning. Det har anført, at denne beslutning indebærer en række beslutninger, dvs. dels en positiv beslutning om tildeling af kontrakten til De Waele, dels to negative beslutninger om ikke at tildele kontrakten til de to øvrige bydende. Sagsøgeren er derfor adressat for den anfægtede beslutning. Rådets argument om, at sagsøgeren skulle have anfægtet beslutningen af 14. april 2000 om ikke at tildele selskabet kontrakten, er derfor ikke holdbart. Denne negative beslutning og den positive beslutning om tildeling udgør nemlig to sider af én og samme beslutning.
- 25 Sagsøgeren har tilføjet, at den anfægtede beslutning har bindende retsvirkninger, som kan påvirke selskabets retsstilling, idet den har haft til virkning at forkaste dets bud, hvis retsvirkninger i øvrigt er ophørt.
- 26 Subsidiært har sagsøgeren gjort gældende, at selskabet som følge af sin særlige status som bydende er individuelt berørt af den anfægtede beslutning. Sagsøgeren er desuden umiddelbart berørt af beslutningen, fordi denne bevirker, at selskabet umiddelbart udelukkes fra tildeling af kontrakten, uden at nødvendiggøre nogen anden myndigheds mellemkomst.

Rettens bemærkninger

- 27 Det bemærkes, at i medfør af artikel 230, stk. 4, EF kan enhver fysisk eller juridisk person anlægge sag til prøvelse af beslutninger, der retter sig til ham, samt af beslutninger, som, skønt de er udfærdiget i form af en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt (Domstolens dom af 5.5.1998, sag C-403/96 P, Glencore Grain mod Kommissionen, Sml. I, s. 2405, præmis 40).
- 28 Det må fastslås, at en beslutning om tildeling af en kontrakt til en bestemt bydende nødvendigvis og uadskilleligt indebærer en samtidig beslutning om ikke at tildele kontrakten til de øvrige bydende. I det øjeblik, hvor Rådet tildeler kontrakten til en bydende, forkaster det automatisk buddene fra de øvrige bydende, uden at det er nødvendigt at træffe andre beslutninger i den forbindelse. Den formelle underretning til de bydende, hvis bud er blevet forkastet, om resultatet af udbuddet, indebærer således ikke, at der skal træffes en særskilt beslutning i forhold til beslutningen om tildeling af kontrakten, med henblik på at meddele et udtrykkeligt afslag.
- 29 I den foreliggende sag var den anfægtede beslutning formelt rettet til De Waele. Den havde således til virkning af tildele De Waele den omhandlede kontrakt og dermed at forkaste buddene fra de to øvrige bydende. Det følger heraf, at den anfægtede beslutning berører sagsøgeren umiddelbart, og at selskabet kan anfægte denne beslutning i et annulationssøgsmål.
- 30 Det følger af det ovenfor anførte, at sagen skal antages til realitetsbehandling.

Realiteten

- 31 Sagsøgeren har fremsat tre anbringender til støtte for annullationspåstanden. Det første anbringende går ud på, at den anfægtede beslutning er en nullitet, det andet vedrører tilsidesættelse af begrundelsespligten og af artikel 8, stk. 1, i direktiv 93/37, og det tredje vedrører tilsidesættelse af artikel 18 og 30 i direktiv 93/37, samt af udbudsbetingelserne.

Det første anbringende, hvorefter den anfægtede beslutning er en nullitet

— Parternes argumenter

- 32 Sagsøgeren har i replikken nedlagt påstand om, at det fastslås, at den anfægtede beslutning er en nullitet.
- 33 Sagsøgeren har henvist til, at Rådet i sin skrivelse af 4. juli 2000 citerede et dokument udarbejdet af dets tjenestegrene, hvori det konkluderede, at »[sagsøgerens] bud er for næsten alle kriteriers vedkommende placeret på førstepladsen: Det er imidlertid ikke blevet antaget på grund af den for høje pris«. Ifølge sagsøgeren er der formentlig tale om et uddrag af beslutningen om tildeling. Selskabet har fremhævet, at Rådet imidlertid hverken har fremlagt denne beslutning eller den rapport, som skal udarbejdes i henhold til artikel 8, stk. 3, i direktiv 93/37. Under disse omstændigheder har sagsøgeren anmodet Retten om at fastslå, at beslutningen er en nullitet, eller at pålægge Rådet at fremlægge dette dokument.

34 Under retsmødet erkendte sagsøgeren, at dette anbringende ikke var fremsat i stævningen. Sagsøgeren har imidlertid anført, at det først under sagen ved Retten har vist sig, at den anfægtede beslutning er en nullitet, navnlig på grund af manglende underretning om denne retsakt.

35 I duplikken har Rådet gjort indsigelse mod, at dette anbringende antages til realitetsbehandling. Det har gjort gældende, at artikel 48, stk. 2, i Rettens procesreglement bestemmer, at nye anbringender ikke må fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne. Eftersom dette nye anbringende vedrører skrivelsen af 4. juli 2000, som var vedlagt stævningen som bilag, er det åbenbart, at det ikke støttes på en ny omstændighed. Rådet har ligeledes præciseret, at rapporten over den omhandlede beslutning om at tildele kontrakten ikke foreligger i form af et enkelt dokument, men i form af tre dokumenter, nemlig rapporten til Det Rådgivende Udvalg, udvalgets positive udtalelse og den bekendtgørelse om tildeling af kontrakten, som er blevet offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (jf. præmis 11 ovenfor). Rådet har tilføjet, at disse tre dokumenter, som indeholdt alle de oplysninger, som er omhandlet i artikel 8, stk. 3, i direktiv 93/37, er blevet til inden for rammerne af den omhandlede udbudsprocedure og sikrer gennemsigtigheden af den valgte fremgangsmåde samt af begrundelsen for tildelingen af kontrakten og for, at de øvrige bud er blevet forkastet.

36 Under retsmødet erklærede Rådet, som svar på et spørgsmål fra Retten, at den formelle beslutning om at tildele kontrakten til De Waele udelukkende består i en rammekontrakt underskrevet den 12. april 2000 af De Waele og Rådet. Retten har taget denne erklæring til efterretning.

— Rettens bemærkninger

37 Indledningsvis bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at Fællesskabets retsinstanser, idet de skal lade sig lede af de principper, som er fastsat i de nationale retsordener, erklærer, at en retsakt er en nullitet, når den er behæftet

med særligt grove og åbenbare mangler (Domstolens dom af 26.2.1987, sag 15/85, Consorzio Cooperative d'Abruzzo mod Kommissionen, Sml. s. 1005, præmis 10, og af 15.6.1994, sag C-137/92 P, Kommissionen mod BASF m.fl., Sml. I, s. 2555, præmis 49). Dette retsmiddel er begrundet i hensynet til den offentlige orden, og det påhviler Retten i forbindelse med et annullationssøgsmål i henhold til artikel 230 EF ex officio at undersøge spørgsmålet, om den anfægtede retsakt er en nullitet, for så vidt som parterne fremfører tilstrækkelige holdepunkter herfor (jf. i denne retning Rettens dom af 10.3.1992, sag T-9/89, Hüls mod Kommissionen, Sml. II, s. 499, præmis 384).

- 38 I det foreliggende tilfælde giver den af sagsøgeren fremførte argumentation, navnlig under retsmødet, tilstrækkelige holdepunkter for en formodning om, at den anfægtede beslutning er en nullitet. Det skal derfor i den foreliggende sag undersøges, om den anfægtede beslutning er behæftet med sådanne mangler som omhandlet i den retspraksis, som er nævnt i foregående præmis, uden at det er nødvendigt at behandle det af Rådet rejste spørgsmål om, hvorvidt dette anbringende kan antages til realitetsbehandling.
- 39 Det bemærkes, at bestemmelserne om fremgangsmåden ved sammenligning af bud i forbindelse med tildeling af offentlige bygge- og anlægskontrakter på alle stadier skal sikre overholdelsen af såvel princippet om ligebehandling af tilbudsgivere som princippet om gennemsigtighed, således at alle tilbudsgivere får lige chancer (jf. i denne retning Domstolens dom af 25.4.1996, sag C-87/94, Kommissionen mod Belgien, Sml. I, s. 2043, præmis 54).
- 40 I den foreliggende sag har sagsøgeren nærmere bestemt fremsat to argumenter til støtte for anbringendet om, at den anfægtede beslutning er en nullitet: dels at der ikke er truffet nogen formel beslutning om tildeling af den omhandlede kontrakt til De Waele, dels at Rådet ikke har udarbejdet en rapport i henhold til artikel 8, stk. 3, i direktiv 93/37.

- 41 For så vidt angår det første argument bemærkes indledningsvis, at i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, er den af sagsøgeren citerede passage fra Rådets skrivelse af 4. juli 2000 (jf. præmis 33 ovenfor) ikke et uddrag af beslutningen om tildeling af kontrakten, men er taget fra rapporten til Det Rådgivende Udvalg. Med henblik på bedømmelsen af, om den anfægtede beslutning er behæftet med særligt grove og åbenbare fejl, bør den sammenhæng, hvori beslutningen blev truffet, undersøges nærmere.
- 42 Udbudsproceduren fører til indgåelsen af en kontrakt mellem Rådet og den valgte bydende vedrørende de bygge- og anlægsarbejder, som er omfattet af udbuds-betingelserne. Ved afgivelsen af buddene skal de bydende, i henhold til bestemmelserne i udbudsbetingelserne, over for Rådet afgive et underskrevet bud, hvori de forpligter sig til at udføre bygge- og anlægsarbejderne i overensstemmelse med udbudsbetingelserne og til de priser og takster, de har angivet i deres bud. Når Rådet efter gennemførelsen af udbudsproceduren har antaget et bud, skal det for at etablere et bindende kontraktforhold mellem parterne blot underskrive det bud, som er afgivet af den valgte bydende.
- 43 Det kan lægges til grund, at Rådet i den foreliggende sag ikke har truffet nogen anden formel beslutning om tildeling af den omhandlede kontrakt end undertegnelsen af rammekontrakten med De Waele den 12. april 2000.
- 44 Retten finder derfor, i overensstemmelse med Rådets argumenter, at undertegnelsen af kontrakten med De Waele og beslutningen om tildeling af kontrakten er indtrådt samtidig, og at denne undertegnelse skal ligestilles med tildeling af kontrakten. Det bemærkes ligeledes, at der blev truffet beslutning om tildelingen af kontrakten efter modtagelsen af en kopi af rapporten til Det Rådgivende Udvalg og udvalgets positive udtalelse, og således efter en procedure, som er egnet til at sikre overholdelsen af princippet om ligebehandling samt princippet om gennemsigtighed. Det følger heraf, at den anfægtede beslutning, i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, ikke er behæftet med mangler.

- 45 Sagsøgerens andet argument, som vedrører den manglende udarbejdelse af rapporten i henhold til artikel 8, stk. 3, i direktiv 93/37, kan Retten ikke tage til følge. I den forbindelse bemærkes, at det følger af denne bestemmelse, at de ordregivende myndigheder for hver indgået kontrakt skal udarbejde en rapport (i henhold til den engelske ordlyd: »a written report«), der mindst skal omfatte de i bestemmelsen opregnede oplysninger. For den her omhandlede kontrakt var rapporten til Det Rådgivende Udvalg, som Rådet har udarbejdet, vedlagt 12 bilag, herunder udbudsbekendtgørelsen, rapporten over åbningen af buddene og en kopi af den rammekontrakt, som er indgået med De Waele. Det bemærkes, at alle de oplysninger, som kræves i henhold til artikel 8, stk. 3, i direktiv 93/37 (jf. præmis 4 ovenfor), er indeholdt i rapporten til Det Rådgivende Udvalg samt i udvalgets positive udtalelse og i bekendtgørelsen om tildeling af ordren. Det kan ikke bebrejdes Kommissionen, at den har gengivet disse oplysninger i tre dokumenter i stedet for i et enkelt. Under alle omstændigheder skyldes pligten til at udarbejde en rapport i henhold til den nævnte bestemmelse et ønske om at sikre overholdelsen af princippet om ligebehandling og princippet om gennemsigtighed i forbindelse med tildeling af offentlige kontrakter. Det skal bemærkes, at sagsøgeren ikke er fremkommet med nogen form for bevis for, at disse principper er blevet tilsidesat, og at proceduren for tildeling af kontrakten til De Waele, som Retten allerede har fastslået i præmis 44 ovenfor, var egnet til at sikre overholdelsen af disse principper.
- 46 Det følger af det ovenfor anførte, at anbringendet om, at den anfægtede beslutning er en nullitet, ikke kan tages til følge.

Det andet anbringende om tilsidesættelse af begrundelsespligten

— Parternes argumenter

- 47 Sagsøgeren har gjort gældende, at den anfægtede beslutning skal annulleres på grund af, at den er behæftet med en mangel eller i det mindste savner en tilstrækkelig begrundelse.

- 48 Selskabet har gjort gældende, at den begrundelse, som er indeholdt i Rådets skrivelse af 11. maj 2000, ikke opfylder de krav til begrundelsen, som er opstillet i artikel 253 EF og artikel 8, stk. 1, i direktiv 93/37 (jf. præmis 4 ovenfor), idet den ikke giver oplysning om De Waeles buds egenskaber og relative fordele, men blot generelt angiver, at dette bud var det økonomisk mest fordelagtige.
- 49 De supplerende oplysninger, som er givet i skrivelsen af 4. juli 2000 som svar på sagsøgerens anmodning af 19. juni 2000, kan ikke tages i betragtning, eftersom de er afgivet efter udløbet af fristen på 15 dage efter datoen for modtagelsen af den første anmodning om en begrundelse. Under alle omstændigheder er den begrundelse, som er indeholdt i denne skrivelse, utilstrækkelig, idet den hverken angiver grundene til, at de øvrige bud blev anset for at være ligeværdige med sagsøgerens bud, navnet på den virksomhed, som indtog andenpladsen i forhold til det tredje, femte og sjette kriterium, eller navnet på den virksomhed, hvis bud var blevet anset for at være ligeværdigt med sagsøgerens for så vidt angår det fjerde kriterium. Sagsøgeren har desuden gjort gældende, at i modsætning til, hvad Rådet har gjort gældende, har selskabets anmodning af 19. juni 2000 ikke haft til virkning, at fristen på 15 dage begyndte at løbe igen, eftersom formålet med anmodningen ikke var at opnå en supplerende begrundelse, men derimod fremsendelse af sagsakterne vedrørende tildelingsproceduren.
- 50 Rådet har indledningsvis henvist til den ordning, som er fastlagt ved direktiv 93/37 for så vidt angår begrundelsespligten. Ifølge direktivets artikel 8, stk. 1, skal den ordregivende myndighed i første omgang underrette de forbigåede tilbudsgivere om afslaget på deres bud ved en ubegrundet skrivelse. Den skal ifølge Rådet kun begrunde afslaget over for de tilbudsgivere, der udtrykkeligt anmoder herom, inden for 15 dage efter modtagelsen af anmodningen. Det fremgår desuden af fast retspraksis, at formålet med begrundelsespligten er at gøre det muligt for de berørte at få kendskab til grundlaget for den foranstaltning, som er truffet for deres vedkommende, for at de kan forsvare deres rettigheder, og således at Fællesskabets retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret (dommen i sagen Adia interim mod Kommissionen, præmis 31 og 32).

- 51 Rådet har i øvrigt gjort gældende, at det i sin skrivelse af 11. maj 2000 — som ubestrideligt er fremsendt inden for fristen på 15 dage — tilstrækkeligt har begrundet sin beslutning om at forkaste sagsøgerens bud. Det har anført, at denne skrivelse klart angiver navnet på kontraktmodtageren, den fulgte procedure, begrundelsen for, at sagsøgerens bud var blevet forkastet samt for, at De Waeles bud var blevet antaget. Rådet har i den forbindelse påberåbt sig præmis 35 i dommen i sagen Adia interim mod Kommissionen. Det har tilføjet, at det er åbenbart, at sagsøgeren måtte forstå, at selskabets bud, særligt i betragtning af den høje pris, ikke kunne anses for at være det økonomisk mest fordelagtige.
- 52 Ifølge Rådet er de supplerende oplysninger, som er indeholdt i dets skrivelse af 4. juli 2000, blevet fremsendt inden for fristen på 15 dage. Denne skrivelse skulle besvare en yderligere anmodning, som sagsøgeren havde fremsat i sin skrivelse af 19. juni 2000. Rådet har anført, at det i denne skrivelse har meddelt sagsøgeren enkelthederne i den sammenligning, den havde foretaget mellem de forskellige bud.
- 53 Rådet har anført, at en eventuelt utilstrækkelig begrundelse af beslutningen om at forkaste sagsøgerens bud under alle omstændigheder ikke kan gøre beslutningen om at tildele kontrakten til en tredje bydende ugyldig. Det ville være åbenbart uforholdsmæssigt at annullere beslutningen om tildeling af kontrakten med den begrundelse, at en beslutning om at forkaste et andet bud er utilstrækkeligt begrundet.

— Rettens bemærkninger

- 54 Det følger af artikel 8, stk. 1, i direktiv 93/37, som ændret ved direktiv 97/52, og af dommen i sagen Adia interim mod Kommissionen, at Rådet opfylder sin begrundelsespligt, hvis det i første omgang nøjes med straks at underrette de

forbigåede tilbudsgivere om afslaget på deres bud ved en ubegrundet meddelelse og efterfølgende giver de tilbudsgivere, der udtrykkeligt anmoder herom, oplysning om det antagne buds egenskaber og relative fordele samt navnet på den bydende, hvis bud er antaget, senest 15 dage efter datoen for modtagelsen af en skriftlig anmodning herom.

- 55 Denne fremgangsmåde opfylder formålet med begrundelsespligten i henhold til artikel 253 EF, der indebærer, at begrundelsen klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, som er lagt til grund af den fællesskabsinstitution, der har udstedt den anfægtede retsakt, dels således at de berørte personer kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, for at de kan forsvare deres rettigheder, dels således at Domstolen og Retten kan udøve deres prøvelsesret (Rettens dom af 14.7.1995, sag T-166/94, Koyo Seiko mod Rådet, Sml. II, s. 2129, præmis 103, og dommen i sagen Adia interim mod Kommissionen, præmis 32).
- 56 Retten finder følgelig, at der, med henblik på at afgøre, om Rådet har opfyldt sin begrundelsespligt, skal foretages en nærmere undersøgelse af den skrivelse af 11. maj 2000, som blev fremsendt til sagsøgeren som svar på selskabets udtrykkelige anmodning af 26. april 2000 om at få tilstillet en kopi af beslutningen om tildeling af kontrakten samt begrundelsen herfor.
- 57 Det bemærkes, at Rådet i skrivelsen af 11. maj 2000 (jf. præmis 14 ovenfor) har givet en tilstrækkeligt detaljeret begrundelse for, at det forkastede sagsøgerens bud, og har givet oplysning om De Waeles buds egenskaber og relative fordele. Denne skrivelse angiver klart den fremgangsmåde, som var blevet fulgt ved vurderingen af buddene fra de tre tilbudsgivere, og den omstændighed, at De Waeles bud var blevet antaget, fordi det var det økonomisk mest fordelagtige. Retten finder, at sagsøgeren umiddelbart kunne identificere den præcise årsag til, at selskabets bud var blevet forkastet, nemlig dets prisniveau i forhold til budet

fra De Waele. Det forhold, at Rådet den 4. juli 2000 på sagsøgerens udtrykkelige anmodning gav en endnu mere detaljeret redegørelse for vurderingen af selskabets bud, ændrer ikke ved, at denne begrundelse var tilstrækkelig.

- 58 Under alle omstændigheder, og i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende (jf. præmis 49 ovenfor), skal begrundelsespligten vurderes i relation til de oplysninger, selskabet rådede over på tidspunktet for sagens anlæg. Hvis sagsøgeren, som det er tilfældet i denne sag, anmoder den pågældende institution om en supplerende redegørelse for en beslutning forud for anlægget af en sag, men efter den dato, som er fastsat ved artikel 8, stk. 1, i direktiv 93/37, og modtager en sådan redegørelse, kan han ikke anmode Retten om ikke at tage denne i betragtning ved vurderingen af, om begrundelsen er tilstrækkelig, idet institutionen dog ikke kan erstatte den oprindelige begrundelse med en helt ny begrundelse, hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag.
- 59 Det følger af det ovenfor anførte, at det andet anbringende om tilsidesættelse af begrundelsespligten bør forkastes.

Det tredje anbringende om tilsidesættelse af artikel 18 og 30 i direktiv 93/37 samt af udbudsbetingelserne

— Parternes argumenter

- 60 Sagsøgeren har gjort gældende, at for så vidt som Rådet har henvist til ordningen med det økonomisk mest fordelagtige bud, som er defineret i artikel 30, stk. 1, i direktiv 93/37, skulle det i overensstemmelse med dette direktivs artikel 18 have foretaget sammenligningen af de tre afgivne bud på grundlag af hvert af de otte

kriterier, som er fastlagt i udbudsbetingelserne (jf. præmis 8 ovenfor). Det fremgår imidlertid af Rådets skrivelser af 11. maj og 4. juli 2000, at denne bestemmelse ikke er blevet overholdt i den foreliggende sag, eftersom det kriterium, som har været afgørende for tildelingen af kontrakten, er priskriteriet, uden at vurderingen efter dette kriterium er blevet afvejet i forhold til bedømmelsen af de øvrige kriterier. Rådet har herved tilsidesat artikel 18 og 30 i direktiv 93/37 samt udbudsbetingelserne.

61 Sagsøgeren har anført, at i henhold til artikel 30, stk. 2, i direktiv 93/37 skal den ordregivende myndighed, når tildelingen sker på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige bud, anføre alle tildelingskriterierne i udbudsbetingelserne »så vidt muligt ordnet efter den betydning, de tillægges, med de vigtigste først«. Sagsøgeren er af den opfattelse, at da tildelingskriterierne i det foreliggende tilfælde ikke i udbudsbetingelserne er ordnet efter den betydning, de tillægges, med de vigtigste først, har de otte valgte kriterier samme vægt. Det følger heraf, at Rådet ved anvendelsen af denne bestemmelse skulle have tildelt sagsøgeren kontrakten, eftersom selskabet, som det fremgår af rapporten til Det Rådgivende Udvalg, indtog førstepladsen i henhold til syv tildelingskriterier, mens De Waele alene indtog førstepladsen i henhold til fem kriterier.

62 I replikken har sagsøgeren gjort gældende, at i modsætning til, hvad Rådet har hævdet, fremgår det ikke af rapporten til Det Rådgivende Udvalg, at forskellene mellem de to selskaber, for de tre kriterier, i henhold til hvilke sagsøgeren var bedre placeret end De Waele, var ubetydelige. For så vidt angår det faste personales erfaring og evner fremgår det således af rapporten til Det Rådgivende Udvalg, at sagsøgeren foreslår at genindsætte det faste personale, som besidder en teknisk »knowhow« vedrørende Rådets bygninger, hvilket ville være en stor fordel. Sagsøgeren har ligeledes anført, at for så vidt angår kvaliteten af underentreprenører og leverandører er det i rapporten til Det Rådgivende Udvalg konstateret, at sagsøgeren fremsendte en liste over 60 underleverandører, mens De Waeles liste ikke indeholdt mere end ca. 20 underleverandører. Denne forskel er, som fremhævet af Rådet, så meget mere betydelig som »Rådets almindelige entreprisekontrakt pålægger entreprenøren at foretage udbud af kontrakter med underleverandører med henblik på at opnå de bedst mulige vilkår for Rådets Generalsekretariat«, således at »et stort antal underleverandører er ønskeligt«. Endelig har sagsøgeren anført, for så vidt angår sikkerhedskoordinatoren, at selskabet har foreslået tre uafhængige selskaber, mens De Waele kun har udpeget et enkelt bureau.

- 63 Rådet har hertil anført, at det fremgår klart af såvel rapporten til Det Rådgivende Udvalg som dets skrivelse af 11. maj 2000, at de tre bud blev undersøgt i henhold til de otte kriterier i udbudsbetingelserne, og at buddets størrelse ikke var det eneste kriterium, som blev taget i betragtning.
- 64 Rådet har gjort gældende, at den økonomiske analyse af buddets størrelse, som udgør grundlaget for Det Rådgivende Udvalgs udtalelse, ikke kun omfatter prisen, men også multiplikationsfaktoren for de almindelige omkostninger og sammenligningen af buddene over den samlede kontraktperiode på fem år. Rådet har i den forbindelse understreget, at sagsøgerens bud var 10% højere end De Waeles. Det fremgår af denne analyse, at De Waeles bud var det bedste, set ud fra et økonomisk synspunkt.
- 65 For så vidt angår de øvrige kriterier har Rådet anført, at som angivet i sidste afsnit i dets skrivelse af 11. maj 2000, var disse af »kvalitativ« karakter. Rådet er af den opfattelse, at når der som i det foreliggende tilfælde er tale om, at ansøgerne står lige, eller der kun er ubetydelige forskelle mellem dem for så vidt angår de kvalitative kriterier, kan det ikke bebrejdes Rådet, at det har valgt den ansøger, som indtog førstepladsen for at vidt angår de økonomiske kriterier.
- 66 Ifølge Rådet må det af disse betragtninger sluttes, at det har foretaget en sammenlignende undersøgelse af de forskellige bydende i relation til de forskellige tildelingskriterier og at det — i betragtning af, dels at der ikke var væsentlige forskelle mellem sagsøgeren og De Waele for så vidt angår de »kvalitative« kriterier, dels at buddet fra det sidstnævnte selskab i økonomisk henseende var betydeligt mere interessant — er med rette, at det inden for rammerne af sin skønsbeføjelse har fundet, at dette bud var det økonomisk mest fordelagtige.
- 67 I duplikken har Rådet afvist sagsøgerens synspunkt om, at de otte kriterier skulle have samme vægt. Det har understreget, at det første kriterium, dvs. kriteriet om

»buddets konditionsmæssighed« (jf. præmis 8 ovenfor), er et absolut kriterium, forstået således, at en tilbudsgiver, som ikke opfylder dette, udelukkes uden videre. Det andet kriterium, dvs. kriteriet om »buddets størrelse« (jf. præmis 8 ovenfor), er et objektivi kriterium, idet det gør det muligt at opstille buddene i en rangfølge. De øvrige kriterier er alle af »kvalitativ« art og gør det muligt at vurdere virksomhedens kvalitet og formåen samt kvaliteten og effektiviteten af de foranstaltninger, den foreslår. De sidstnævnte kriterier er imidlertid mindre vigtige end de to første.

- 68 Rådet har anfægtet sagsøgerens argument, hvorefter de otte kriterier i mangel af en vægtning nødvendigvis har samme vægt. Rådet er af den opfattelse, at det inden for rammerne af et udbud, hvor tildelingen sker på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige bud, er en selvfølge, at den ordregivende myndighed lægger større vægt på de økonomiske kriterier, når disse er placeret først i rækkefølgen, end på de øvrige kriterier.
- 69 Rådet har bestridt sagsøgerens påstand om, at selskabet var placeret på førstepladsen for så vidt angår syv tildelingskriterier. For så vidt angår det fjerde kriterium delte det pladsen med De Waele, og for så vidt angår det syvende og det ottende kriterium delte det pladsen med De Waele og Renco.
- 70 Under alle omstændigheder kunne sagsøgerens bud, i betragtning af, at det indtog sidstepladsen for så vidt angår priskriteriet, kun have været antaget, såfremt der havde været betydelige forskelle i forhold til De Waele for så vidt angår de øvrige kriterier, hvilket ikke var tilfældet.
- 71 Rådet har desuden anført, for så vidt angår kriteriet om det faste personales erfaring og evner, at det har fundet, at den fordel, som sagsøgeren frembød i den henseende, dvs. den omstændighed, at selskabet allerede var til stede i Rådets bygninger, ikke kunne være afgørende, eftersom formålet med et udbud netop er at undgå monopolstillinger og at gøre det muligt at vælge en virksomhed, hvis bud er det økonomisk mest fordelagtige.

72 Hertil kommer ifølge Rådet, for så vidt angår kvaliteten af underentreprenører og leverandører, at sagsøgeren var blevet placeret bedre end De Waele som følge af antallet af underentreprenører på den liste, der var vedlagt budet. Imidlertid var de 20 underentreprenører, som De Waele havde foreslået, mere end tilstrækkeligt til at opfylde de bestemmelser i udbudsbetingelserne, som påbyder brug af mindst tre underentreprenører. For så vidt angår sikkerhedskoordinatoren var det i udbudsbetingelserne påbudt, at der skulle være angivet en eller flere personer eller organisationer, som var i stand til at påtage sig disse opgaver, og De Waeles bud opfyldte dette krav.

— Rettens bemærkninger

73 Ifølge fast retspraksis har Rådet en vid skønsmargen i relation til de faktorer, der skal tages i betragtning ved tildeling af en kontrakt efter udbud, og Rettens kontrol skal begrænse sig til en undersøgelse af, om der foreligger en åbenbar og alvorlig vildfarelse (Domstolens dom af 23.11.1978, sag 56/77, Agence européenne d'intérims mod Kommissionen, Sml. s. 2215, præmis 20, samt Rettens dom i sagen Adia interim mod Kommissionen, præmis 49, og dom af 6.7.2000, sag T-139/99, AICS mod Parlamentet, Sml. II, s. 2849, præmis 39).

74 I den foreliggende sag fremgår det af sagsakterne, at kontrakten skulle tildeles på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige bud. Det bemærkes imidlertid, at artikel 30, stk. 2, i direktiv 93/37 ikke opregner de kriterier, som kan lægges til grund som kriterier for tildeling af en kontrakt på grundlag af det økonomisk mest fordelagtige bud. Selv om denne bestemmelse derved overlader det til Rådet at vælge, hvilke kriterier for tildeling af kontrakten det vil anvende, kan det dog kun vælge kriterier, som har til formål at identificere det økonomisk mest fordelagtige tilbud (jf. i denne retning Domstolens dom af 18.10.2001, sag C-19/00, SIAC Construction, Sml. I, s. 7725, præmis 35 og 36). For at afgøre, hvilket bud der er det mest fordelagtige, skal Rådet således kunne træffe en skønsmæssig afgørelse på grundlag af kvalitative og kvantitative kriterier, der

varierer alt efter kontrakten (jf. i denne retning Domstolens dom af 28.5.1985, sag 274/83, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 1077, præmis 25).

- 75 I den forbindelse bemærkes, at det er ubestridt, at Rådet i udbudsbetingelserne har angivet otte tildelingskriterier, som den påtænkte at benytte. Modsat hvad sagsøgeren har hævdet, fremgår det klart af sagsakterne, at Rådet har foretaget en korrekt vurdering og indplacering af de tre bud, som var blevet afgivet i den foreliggende sag, i relation til hvert af disse otte kriterier. Retten kan i øvrigt ikke tiltræde sagsøgerens argumenter vedrørende en urigtig vurdering af selskabets bud i forhold til De Waeles bud for så vidt angår kriterierne vedrørende det faste personales erfaring og evner, kvaliteten af underentreprenørerne og leverandørerne og sikkerhedskoordinatoren.
- 76 Ganske vist er sagsøgerens bud blevet placeret på førstepladsen for så vidt angår hovedparten af de kriterier, som var opregnet i udbudsbetingelserne. Imidlertid har Rådet, som det fremgår af konklusionen i rapporten til Det Rådgivende Udvalg, fundet, at mens »buddene fra De Waele og [sagsøgeren] overordnet set bedst [opfyldte] kriterierne, [var] De Waeles forslag i økonomisk henseende det mest interessante«. Det må heraf sluttes, at selv om sagsøgerens bud var bedst placeret for så vidt angår hovedparten af de pågældende otte kriterier, blev det forkastet på grund af dets relativt høje pris.
- 77 Det skal bemærkes, at Rådet har opregnet de nævnte otte tildelingskriterier uden at ordne dem efter den betydning, de var tillagt, hvilket ikke er i strid med artikel 30, stk. 2, i direktiv 93/37, som ikke fastsætter en forpligtelse til, men alene anbefaler, at kriterierne for tildeling af en kontrakt ordnes efter den betydning, de tillægges. Under disse omstændigheder bemærkes, at i modsætning til, hvad sagsøgeren har hævdet, har hvert af de otte kriterier ikke nødvendigvis den samme vægt, når det modsatte ikke er angivet i udbudsbetingelserne. Retten bemærker således, at Rådet har en vid skønsmargen ikke blot i relation til valget af de kriterier for tildeling af kontrakten, som det vil anvende, men også i relation til den relative vægt, det tillægger de forskellige kriterier med henblik på at træffe

en beslutning om at indgå en kontrakt efter et afholdt udbud, på den betingelse, at den vurdering, som det foretager, har til formål at identificere det økonomisk mest fordelagtige tilbud.

- 78 Det skal præciseres, at de otte kriterier, som er nævnt i præmis 8 ovenfor, bortset fra det første kriterium, som vedrører buddets konditionsmæssighed, er af kvalitativ og kvantitativ art. Retten bemærker, at kriteriet vedrørende buddets konditionsmæssighed er af absolut karakter. Såfremt buddet ikke er i overensstemmelse med udbudsbetingelserne, skal det således forkastes. Det andet kriterium, dvs. kriteriet om buddets størrelse, er af kvantitativ art og har til formål at give et objektivi grundlag for sammenligningen af de økonomiske omkostninger ved buddene. De seks øvrige kriterier er alle af kvalitativ karakter, og deres primære funktion består i en kontrol af, at hver bydende råder over den kompetence og de kvalifikationer, som er nødvendige for udførelsen af det bygge- og anlægsarbejde, som er omfattet af kontrakten. Det skal imidlertid bemærkes, at da der i det foreliggende tilfælde ikke er væsentlige forskelle mellem de tre bud for så vidt angår de kvalitative kriterier, som kunne have indflydelse på deres respektive endelige økonomiske værdi, havde Rådet inden for grænserne for sin skønsbeføjelse ret til at tillægge det andet kriterium om buddets størrelse en større vægt.
- 79 Retten skal, angående sagsøgerens anbringende om, at Rådet ikke i tilstrækkelig grad har taget hensyn til forskellene mellem dette selskab og De Waele for så vidt angår tre kriterier, nemlig kriteriet om det faste personales erfaring og evner, kriteriet om kvaliteten af de foreslåede underentreprenører og leverandører og kriteriet om sikkerhedskoordinatoren, bemærke, at dette anbringende må forkastes. For så vidt angår kriteriet om det faste personales erfaring og evner bemærker Retten, at som Rådet med rette har anført, kan den omstændighed, at sagsøgeren allerede er til stede i Rådets bygninger, ikke være afgørende, idet det ellers ikke vil være formålstjenligt at foretage udbud. Under alle omstændigheder bemærkes, at sagsøgeren på ingen måde har godtgjort den mangel på erfaring og evner, som De Waeles faste personale påstår at have. For så vidt angår kriterierne om kvaliteten af de underentreprenørerne og leverandørerne og om sikkerheds-

koordinatoren har sagsøgeren blot påberåbt sig den omstændighed, at selskabet har foreslået et større antal virksomheder end De Waele, uden på nogen måde at sætte spørgsmålstegn ved kvaliteten af de virksomheder, De Waele har foreslået.

- 80 Det følger heraf, at Rådet ikke har tilsidesat udbudsbetingelserne og artikel 18 og 30 i direktiv 93/37 ved at tildele kontrakten til den bydende, der afgav det laveste bud, idet forholdene i øvrigt var forholdsvis lige på alle andre punkter.
- 81 Det følger af det ovenfor anførte, at dette anbringende bør forkastes i sin helhed.

Erstatningspåstanden

- 82 Sagsøgeren har nedlagt påstand om betaling af 153 421 286 BEF eller 3 803 214 EUR, med forbehold for senere forhøjelse, samt af renter med 6% fra den 12. april 2000 som erstatning for det tab, selskabet angiveligt har lidt som følge af Rådets retsstridige adfærd i forbindelse med den omhandlede udbudsprocedure.
- 83 Efter fast retspraksis forudsætter Fællesskabets ansvar uden for kontraktforhold, at sagsøgeren beviser, at den adfærd, der lægges den berørte institution til last, har været retsstridig, at der foreligger et virkeligt tab, og at der er årsags-sammenhæng mellem denne adfærd og det påståede tab (Rettens dom af 11.7.1996, sag T-175/94, International Procurement Services mod Kommis-

sionen, Sml. II, s. 729, præmis 44, af 16.10.1996, sag T-336/94, Efisol mod Kommissionen, Sml. II, s. 1343, præmis 30, og af 11.7.1997, sag T-267/94, Oleifici Italiani mod Kommissionen, Sml. II, s. 1239, præmis 20). Såfremt en af disse betingelser ikke er opfyldt, må erstatningspåstanden forkastes i sin helhed, uden at det er nødvendigt at undersøge de øvrige ansvarsbetingelser (Domstolens dom af 15.9.1994, sag C-146/91, KYDEP mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 4199, præmis 19).

84 Det fremgår af Rettens stillingtagen til annullationspåstanden, at sagsøgeren ikke har bevist, at Rådet har udvist en retsstridig adfærd.

85 Det følger heraf, at erstatningspåstanden ikke kan tages til følge.

86 Det følger af de ovenfor anførte bemærkninger, at Rådet som helhed skal frifindes for sagsøgerens påstande.

Sagens omkostninger

87 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, pålægges det sagsøgeren at betale Rådets omkostninger i overensstemmelse med dettes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Femte Afdeling)

- 1) **Rådet for Den Europæiske Union frifindes.**
- 2) **Sagsøgeren bærer sine egne omkostninger og betaler Rådets omkostninger.**

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 25. februar 2003.

H. Jung

Justitssekretær

J. D. Cooke

Afdelingsformand